Aan de raad van de gemeente Bernheze

Bernheze 7 oktober 2022

Onderwerp: programmaplan in één oogopslag

Geachte raad,

Met belangstelling heeft de rekenkamercommissie kennis genomen van de programmabegroting 2023 en de meerjarenraming 2024-2026. De programmabegroting is immers voor de raad een belangrijk instrument om zijn kaderstellende rol in te vullen. In die zin valt toe te juichen dat deze programmabegroting ook al meteen de vertaling van de het bestuursprogramma 2022-2026 in zich draagt voor zover het de jaarschijf 2023 betreft.
Wij denken ook dat met de nieuwe programmaindeling een stap vooruit is gemaakt. En uiteraard vinden wij het begrijpelijk dat het college in zijn voorwoord refereert aan complicerende en onzekere factoren zoals de energiecrisis, de huisvesting van statushouders en van vluchtelingen uit Oekraïne en de krapte op de arbeidsmarkt.
Gelet op onze eerdere onderzoeken en adviezen vinden wij het ook plezierig om te zien dat er voor OOV en Dienstverlening en de transformatie van de landbouw extra formatieruimte wordt opgenomen.

Maar de rekenkamercommissie zou de rekenkamercommissie niet zijn als we ook niet enkele serieuze aandachtspunten naar voren zouden brengen. Zo valt het ons toch wel tegen dat op een terrein waar wij al jaren geleden (en daarna nog herhaald) aanbevelingen hebben gedaan feitelijk nog geen voortgang is geboekt. Het gaat hier om wat in het voorwoord genoemd wordt de meetbaarheid van de programma's. Een nieuwe programmaindeling zou dit niet echt in de weg hebben hoeven staan want deze maakt immers niet alles anders: duidelijk maken welke concrete resultaten je wilt bereiken op het gebied van bijvoorbeeld sportdeelname of veiligheid had ook al eerder opgepakt kunnen worden.

In het verlengde hiervan valt ons op dat er nog steeds veel intentionele en algemene passages in het programmaplan zijn opgenomen en dat de zinnen die gaan over concrete te bereiken resultaten hierbij achter blijven. Heel vaak treffen wij passages die beginnen met 'wij zetten in op meer…' en 'wij werken verder aan…'. Er is bij ons geen twijfel dat men niet in zal zetten op…..maar het helpt de raad niet om straks te controleren of wat voorgenomen is ook daadwerkelijk bereikt is als het te bereiken resultaat is niet concreet is gedefinieerd.

Er zijn uiteraard ook een aantal te bereiken resultaten wel gedefinieerd. Zo is bijvoorbeeld aangegeven dat medio 2023 de evaluatie van wegwijzer plaats zal vinden en dat er in 2023 een nieuw gezondheidsbeleid geformuleerd zal worden. En ook dat er op het gebied van landbouw een perspectievenbeleid zal worden vastgesteld. En zo nog meer.
Maar het valt niet mee om uit de 63 bladzijden die het programmaplan telt precies op te maken waarop het college na afloop van het begrotingsjaar aangesproken kan worden want algemene formuleringen en concrete te bereiken resultaten wisselen elkaar in de tekst af.
Om de raad hierin behulpzaam te zijn, hebben wij eerder de burgemeester en de secretaris gesuggereerd om naar analogie van de wel opgenomen 'begroting in één oogopslag' ook

een ‘programmaplan in één oogopslag’ in de programmabegroting op te nemen. Daarin zouden dan in 1 of 2 pagina’s de beleidsplannen opgenomen kunnen worden die in 2023 aan de raad ter vaststelling zullen worden voorgelegd alsmede de belangrijkste uitvoeringsprojecten. Wij vinden het jammer dat dit (nog) niet gebeurd is en raden u aan dit alsnog aan het college te vragen. Dat kan op meerdere manieren zoals bijvoorbeeld een addendum bij deze programmabegroting of een relevante selectie uit het naar verwachting voor of rond de jaarwisseling te verschijnen concernplan 2023.
Wij denken dat zo’n ‘programmaplan in één oogopslag’ de raad behulpzijn kan zijn om zijn controlerende rol goed uit te voeren

Met vriendelijke groet,

De rekenkamercommissie,
Nico op de Laak
Kees Langerwerf